יוצא דופן. מל ידי סם נפתחו מעיה והוציא את העובר לחוץ ונתרפאת: **כל סגיסים.** לענין נדה: **מטמאות.** מכי אחת דם לבית החיצון אע"ג דהטמידוהו טהלי רחמה: **כבשרה.** משמע כתוב בשרה: **לחוץ.** בגמרא יליף לה: **שנודעתו מבריו.** נעקר שכבת זרע מגופו: **גמ' אנא כעין שפוריעה.** כגון נימוק הולד כדאמר בהמפלת (לעיל כו.) שליא בבית הבית ממת כו' רבי שמעון אומר הולד נימוק ואמר בגמרא *מודה רבי שמעון שאמו ממתה לידה ויליף טעמא מהכא אבל רבנן לא צריך להו קרא להכי דהא לידתו כיון דאמרי הבית ממת ליה להו לידה: **אלא** נימוק ופשיטא דאמו ממתה לידה: **אלא.** "ואם נקבה אלא" דמלי למכתב ואם נקבה וממתה שבועים: **נחייב על כל בן ובן.** שאם מבלה לאחר י"ד לנקבה ושמשה ונתעברה וילדה לאחר שמונים, מכיחה שני קרבנות: **תורם ביולדת.** משמע תורה אחת ליולדת ולדות הרבה: **שלפני מלאת.** ילדה עכשיו וילדה לאחר שמונים קמא הוי לפני מלאת ובחרא הוי לאחר מלאת: **זאת.** משמע כמו שמפורש בענין, קרבן אחד עולה אחד: **שני מילי.** דאין מביאה על שלפני מלאת ולאחר מלאת קרבן אחד: **בחרי עיבורי.** שילדה ומזרה ונתעברה בתוך ימי טוהר וילדה לאחר שמונים: **כגון יסודה ומזקיה.** דתמרינן בהמפלת (לעיל כו.) שבתחלה אחרון אחר הראשון ג' תדשים: **מודה ר"ש.** ביולת דופן: **שאינו קדוש.** קדושת הגוף אלא כשאר קדשים שקדש טומן להקדשן דלא קדשי אלא בעלים וכאבנים לדמיהם ויולאין לחולין ליגזז וליעבד: **לידה לידה.** כתיב בקדשים (ויקרא נב) שור או כשב או עז כי יולד וכתיב בבהמה (לעיל כו) אשר יולד: **מאדם.** לענין טומאה וטהרה דכתיב ילדה זכר: **אמו ממאו.** בבכור כתיב (שמות נג) שבעת ימים יהיה עם אמו ובקדשים כתיב (ויקרא נב) והיה שבעת ימים תחת אמו: **שכן אם בשאר קדשים פיגול נותר וטמא.** אם בתרוייהו כתיב אמו, ותרוייהו בהמת קדשים, ופגול ונותר וטמא עוכר בהם לאפוקי אדם דליתיה בכל הני: **פשוט.** אדם משחמי בין בפשוטו בין בבכור וכן קדשים הוו פשוטים, וכן באדם וכן בקדשים לא משחטו בזכרים לתרוייהו טפי מבנקבות לאפוקי בכור דליתיה אלא בזכרים, ותרוייהו בין אדם בין קדשים לא הוו קדושין מחלייהם אבל בכור קדושתו מחלין, ובין קדשים ובין אדם לא הוו מחטאת דהוה כגון שלמים לבעלים הן לאפוקי בכור דהוי ממחטא כהונה: **דמסייע ליה לרבי יוחנן.** דאמר דמודה ר"ש ביולת דופן דקדשים: **ואם פורס הטולה היא הטולה.** בחמיד נשחט (פסחים נח:) הטולה עולה לאשה מהני ג' מיעוטי ממעטא ומהאי קרא נפקא לן בזבחים (דף כז:) פסולין שאם עלו לא ירחו לכחיב הכי ומתורת מרבינן איך פסולין דאם עלו לא ירחו כר"ש וא"ר והא על מזקדה משחטלה מזקד וכתב רחמנא אתא דמשמע מיעוטא כלומר ר' יהודה סבר ב) *בפ"ק דזבחים (דף כד) דרלפה מקדשה כמזבח ואם אתה אם עלתה לא תרד אבל אחרת אע"פ שעלתה תרד וכתיב כן טולה יעלו והיכי משכחת פסול בכל הכהו לבר מהני ג' כיון דאם "היא" דמשמע מיעוטא וכתיב "העולה" דמשמע העולה עולה כשרה עלו לא ירחו וא"ל כגון שיש הפסק בין הבהמה לרלפה עזרה ואם ולא פסולה והני תלתא מיעוטי ממעטי הני תלתא פסולי: תאמר והיכי ממעטי הני ג' פסולי הא לריך חד מיעוטא לרבנן ורבנן שמחטה ולכל הכהו דמודה רבי שמעון בהו דאם עלו ירחו וא"ל דמחטה בלילה ולא דמה ממעטו תרוייהו מחד מיעוטא דשקולים הם וא"ה קדשי קדשים שמחטן בדרום דאמר ברים מעילה (דף ב:) דאליבא דר' יהודה כ"ע ל"פ דאמר לאמאי הא ליכא מיעוטא רביעית ולר"ש נמי לרבנן דאמר תרד הא פסולין בקדש הוא דהא אין ליה הכשר בקדשים קלים דכשרים בדרום כמו שאפרש דהיכא דאין ליה הכשר בעלמא ליקרו פסולין בקדש וא"ל דשחיטה בדרום הוי כעין שחיטה חוץ וכמו דאמרינהו דמי כדקאמר החם לר"ש:

פרט

יוצא דופן. ממקום שמזרעה. ואם תאמר למה לי קרא נילף לה מכבר כדילפינן לענין קדשים בסמוך וי"ל דאי לה קרא הוה דרשינן מתלר לרבות יולת דופן כדדרש ר"ש: **כעין** שהוריעה. פרש"י ולרבנן לא לריך קרא דהא סברי בהמפלת (לעיל כו.) דרובן חיים ימיקים ומיהו אינטריך להיכא דהוטיטה מיה יהה במעי אמה ומעכבת אם הולד דטמאה לרבנן וי"ל דמרחי ס"מ": **מודה** ר"ש בקדשים שאינו קדוש בפ' בתרא דבכורות (דף מז:) גבי ר"ל ברבי יהודה דאית ליה יולת דופן קדוש אמר סבר לה כר"ש דאמר יולת דופן ולד מעליא הוא ומיתה דהא ר"ש מודה בקדשים אע"פ קדוש כדאמר רבי יוחנן הכל כדמעיקר עמי בבריתא דמייתי בסמוך וי"ל דסבר כר"ש ועדיפא מדר"ש דאמרינן בקדשים קאמר דקדוש: **גמר** לידה לידה מבכור. בפ' ולד תמותה (דף יג.) בתמילה גבי ולד המטוטרת לא יצא "מן המטוטרת יליף אמו אמו מבכור והכל אחד כדמוכח בשמעתין וא"ה בפרק מרובה (נ"ק דף עז:) אמר כל מקום שנאמר שה אינו אלא להוליא את הכלאים וקאמר למעוטי מאי לא למעוטי קדשים בהדיא כתיב בהו לא כשב פרט לכלאים אם למעטר אמת אחת יליף מקדשים ולא לבכור הטבורה הטבורה יליף ממעטר והשתא אמאי אלעזריך למילף בכור ממעטר ומעטר גופיה לפיכך מקדשים הוה ליה למימר דילף בכור לידה לידה לא אמו אמו מקדשים וי"ל דלא יליפינן לידה לידה לא אמו אמו אלא כגון הכא דאיירי בלידה לא במעילה דאיירי בענין אמהות וא"ה ובשמעתין אמאי לריך ג"ש לידה לידה לא אמו אמו נילף פסול יולת דופן בקדשים מג"ש דאחת ממעטר ומעטר מג"ש דהטבורה מבכור וי"ל דג"ש לידה ודאמו לריך לשום דרשה אחריתי: **הנך** נפשין.וא"ה דבפרק יש בכור (בכורות דף מז:) אר"ש דיולת דופן בכור לגאלה הוי דילף מילתו ל בכים לידה לידה מאשה דאית ליה הכא דהוי ולד והשתא ליקף מבכור בהמה שכן בכור זכר (מחטנה) וי"ל דאדם מאדם עדיף שכן אין שייך בהו פגול עומר ונותר דאיכא קדשים ושייך בהו טומאה וטהרה ובפרק ראשית הגז (חולין דף קלו.) דקאמר פשוט מפשוט עדיף אע"ג דהכהו נפיקי הכא משום דהוי בהמה מבהמה אבל הכא דבהמה מאדם לא: **זאת** היא העולה. הכי כתיב קרא זאת תורת העולה היא העולה הרי ג' מיעוטי זאת והיא וה' דהעולה תמיד א) דהעולה קמא דרים רבא ומהאי קרא נפקא לן בזבחים (דף כז:) פסולין שאם עלו לא ירחו דכתיב הכי ומתורת מרבינן איך פסולין דאם עלו לא ירחו כר"ש וא"ה והא על מזקדה משחטלה מזקד וכתב רחמנא אתא דמשמע מיעוטא כלומר ר' יהודה סבר ב) *בפ"ק דזבחים (דף כד) דרלפה מקדשה כמזבח ואם אתה אם עלתה לא תרד אבל אחרת אע"פ שעלתה תרד וכתיב כן טולה יעלו והיכי משכחת פסול בכל הכהו לבר מהני ג' כיון דאם "היא" דמשמע מיעוטא וכתיב "העולה" דמשמע העולה עולה כשרה עלו לא ירחו וא"ל כגון שיש הפסק בין הבהמה לרלפה עזרה ואם ולא פסולה והני תלתא מיעוטי ממעטי הני תלתא פסולי: תאמר והיכי ממעטי הני ג' פסולי הא לריך חד מיעוטא לרבנן ורבנן שמחטה ולכל הכהו דמודה רבי שמעון בהו דאם עלו ירחו וא"ל דמחטה בלילה ולא דמה ממעטו תרוייהו מחד מיעוטא דשקולים הם וא"ה קדשי קדשים שמחטן בדרום דאמר ברים מעילה (דף ב:) דאליבא דר' יהודה כ"ע ל"פ דאמר לאמאי הא ליכא מיעוטא רביעית ולר"ש נמי לרבנן דאמר תרד הא פסולין בקדש הוא דהא אין ליה הכשר בקדשים קלים דכשרים בדרום כמו שאפרש דהיכא דאין ליה הכשר בעלמא ליקרו פסולין בקדש וא"ל דשחיטה בדרום הוי כעין שחיטה חוץ וכמו דאמרינהו דמי כדקאמר החם לר"ש:

פרט

[לעיל כו.]

*לאחרות נחלקים לגבי אם הולד ולכן מלאתי (נסיגר מאות קולן ונראה דם ונתרבה בדם הלידה ולכן הדם)

[לעיל יג.]

**תוס' לה כאן - ...דרבנן אינם נאמנים ...

ויקרא יב:ב

... אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים ...

בן ואם נקבה תלד וטמאה שבעים ...

[לעיל כז:]

[כריתות ז:]

[יבמות מח:]

*סוגיים לגבי דלות. בתוכם הלב ביי תיקון

[כריתות מ:]

לעיל כו.

[חולין מה: מ"ז סב:]

יוצא דופן

אורם

קדשים

**הפ"ל אינו מתקיים בדרך הטבע בדרך נס ולכן אם בדרך הטבע לא יחיה אין דרך לחיה"

גליון הש"ס

מתני' וימי טהרה. מ"ל ל' מ"ת מ"ס סלכמלו שם היה לוכל במרומה. מ"ל ג מ"ה:

טוריות כ: זבחים כז: פר. מ"ס

**על מזקדה על המזבח על הדרך מהקל ואם המזבח תיקון הו"

הגהות מהר"ב רגשבורג

א) תוס' ד"ה זאת כו'. דכשלקן מרינה דכשולה. ל"ב עי' זבחים דף פד מ"ת תוס' ד"ה זאת כו' ומה שמתה שם עליכם בעל מסרות הקדש וכל"ק ויעש"ם כס' מק נתן וה"ק ב) בא"ר בפ"ק דזבחים דף כד. ל"ל יד ויעש"ם בתוס' ד"ה כב"ם

תוספי הרא"ש

שהולד ממקום שמוריע. וחיטה בלא כי תוריע נמי לשון תולד משמע למעוטי יוצא דופן בדרשינן גבי קדשים כי יולד פרט ליצא דופן ובפ' יש בכור נמי משעמינן יוצא דופן מילדו לו. וי"ל דהתם לאו מלשון לידה קא משמע אלא דנמרינן לקמן גבי בכורות דקדשים ואיתה אכתי חיקשי לך הבא נמי נינכר לידה מבכור. וי"ל דאי לאו כי תוריע דוה מיסחבר למדרש מפי לכדדרש ליה ר' שמעון: ר' שמעון ס"ס. כלומר אמאי לא דרש קרא כדדרשי ליה רבנן: סד"א זכר ודאי. אע"פ דבפ' המפלת משמע דלא דרשינן ליה בהכי אלא היכא דמייתר שאני הבא דכתיב מובא בן ובת חלכך זכר ונקבה מייתר: זאת וגו' היא העולה. הרי אלו ג' מיעוטין זאת והיא וה"א דהעולה שני אבל העולה קמא דרש מיניה העולה עולה ראשונה בפ' תמיד נשחט. ובכל איכך דמפרש ר' שמעון מורה ר' יהודה [דאם עלו לא ירדו] כדמפרש מעמא בזבחים. וחיטה והא ר' יהודה סבר ג) בפ"ק דזבחים דרצאתם מקדשה כמזבח א"כ טולם יעלו א"כ היכי משוי להמפסל פיגול נותר ממא וכל איכך לבר הני ג'. וי"ל כגון שיש הפסק ביניו ובין רצאתם הנורה: ג) ל"ל בזבחים כפ' קיק (דף מז)

א) א מ"י ס"ל מכלי מיסורי ביאה כל"ה סמ"ג מכון רמב ולמיין קיל מוסיע יו"ד סי' קלד סעי' יד:

[ועיע מוס לעיל יח. ד"ה שלא]

ב) ב מ"י שם פ"ס כל"ב סמג שם מוסיע יו"ד כי' קצב סעי' ח:

ג) ג מ"י ס"ס מכלי מכות ממומה כל"ל:

ד) ד מ"י ס"ג מכלי מרומות כל"ד:

ה) ה מ"י ס"ס מכלי מיסורי ביאה כל"ל וס"ל מכלי מסכת ומוסב כל"ס סמג לאחין קיל מוסיע יו"ד סי' קצב סעיף ח:

ו) ו מ"י ס"ל מכלי מיסורי ביאה כל"ל:

ז) ז מ"י ס"ל מכלי מיסורי מזבח כל"ל והלכה יא:

ח) ח מ"י ס"ג מכלי מיסורי ביאה כל"ל

ט) ט מ"י ס"ל מכלי מיסורי מזבח ומוסב כל"ס סמג לאחין קיל מוסיע יו"ד סי' קצב סעיף ח:

י) י מ"י ס"ל מכלי מיסורי ביאה כל"ל

יוצא דופן בכור - אינו נחשב לידה

מאיר שמיה

נ"ל - ולא מאיר שמיה

נ"ל (עד אא) דקי (ביאה) מונה לו

הקנ"ל (אינו נחשב ולן